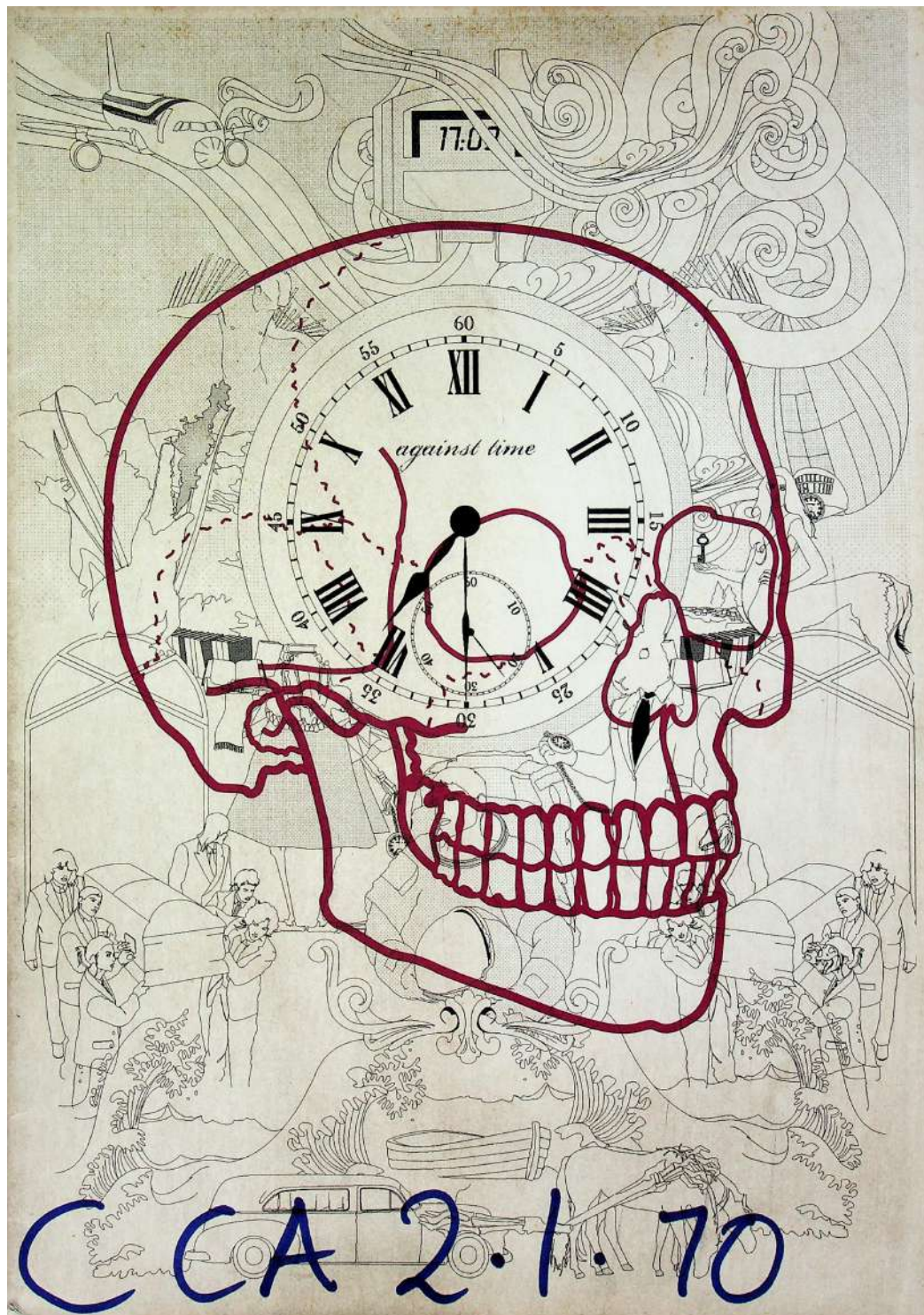

Mot tiden Bonniers Konsthall 12 sep – 25 nov 2007

Början till utställningen *Mot tiden* var en nyfikenhet på varför dagens konst är så upptagen av det förflutna, av historieberättande och av upplevelsen av tid. Favoriseringen av den rörliga bilden och en återupptäckt av konstformer som performance och dess rötter tycks i mycket handla om ett intresse för att gestalta tiden själv. Och den tid som konsten sträcker sig efter, som i ett aldrig avslutat sorgearbete, är det förflutna. Ett förflutet som genom att återupprepas, upplevas och iscensätts i nuets rum har fått en alltmör obestämd hemhöghet i tiden. Tiden tycks flyta fram och tillbaka och förvandlas till olika berättelser vars närhet till ett autentiskt förflutet verkar mindre angeläget än deras estetiska dragningskraft. Anakronismens brott mot upplevelsen av tidstrohet, känslan av att vårt tidsålder, rum hänger samman, har en radikal kraft. Den bryter den upplevda tidens homogenitet och visar hur varje iscensättning av det förflutna är en av många berättelser och

att den alltid berättas från en annan plats än där den ägde rum. Att använda sig av det anakronistiska är ett nyskapande som lånar drag från det förflutna för att skapa en berättelse om den svårgripbara samtiden.

Den konst som visas i utställningen *Mot tiden* är en konst som berättar historier. Men det är också en konst som prövar historieberättandets metoder: hur skapas kontinuitet, hur bryts den sönder, finns det andra sätt att berätta? Den bekymrar sig för hur vi skapar historia genom våra berättelser och vilken funktion bilden och rekonstruktionen av det förflutna fyller i samtiden. Bruket av ord och text har sin egen konsthistoria. Men de konstnärer som deltar i *Mot tiden* är inte främst intresserade av ordet eller texten som bild eller objekt utan snarare litteraturen och litteraturens former för berättande. Under arbetet med utställningen blev jag uppmärksam på hur några av de konstnärer jag var intresserad av också var verkamma som författare. Den upptäckten blev början till ett samtal med Magnus Bergh, förläggare på Albert Bonniers Förlag, om hur överskridandet mellan bildkonst och litteratur formuleras i samtiden och hur ett intresse för återskapandet av det förflutna och

ett spel med gestaltningar av tid även var synlig i den samtida litteraturen. Samtalet konkretiserades i en bok tänkt att utgöra en del av utställningen.

Vanligtvis är förbindelsen mellan en utställning och en tillhörande katalog enkel. Katalogen är beroende av utställningen, förklarar och dokumenterar. Här kom förhållandet att formuleras annorlunda. Boken *Anakronismer* skulle inte vara en katalog utan fungera som en del av utställningen, men även fortsätta att spridas genom litteraturens sedvanliga distributionskanaler utanför utställningsrummet. Bidragen är gjorda av både konstnärer och författare där rollerna i vissa fall överlappar varandra på samma sätt som bidragen som rör sig mellan text och bild. Boken kom också att få en särskild betydelse för mig i det fortsatta arbetet med utställningen. Jag var på ett bokstavigt vis intresserad av möjligheten i bokens format: man läser, lägger ifrån sig, fortsätter läsa, läser om. Här är tiden en försättning. Boken och dess uppmärksamhet till läsaren att ge av sin tid kom att bli ett redskap för att bryta den tidens och rummets enhet som en utställning ofta uppfattas som men egentligen sällan är. *Mot tiden* är en

utställning som tar tid att uppleva och som förhoppningsvis ska få besökarna att återvända och återuppleva vissa verk eller hela utställningen. En del av den tanken är det program med bl a uppläsningar, diskussioner och föreläsningar som löper under utställningen. Den arkitektur som gjorts för utställningen av Klas Ruin, låter en plats för läsning vara hjärtat i en labyrinthisk serie av rum. Arkitekturen understryker konstnärernas lek med tid och historia och spelar mot konsthallens transparens och tydlighet genom att med hjälp av textil skapa dunkel.

Lotta Lotass skriver i sitt bidrag i boken om en litteratur där ett linjärt berättande överges till förmån för till ett arkitektoniskt där möjligheten att röra sig i det språkliga rummet ger en möjlighet att skifta perspektiv. Det rörliga och prismatiska skrivandet har en överensstämmelse i det sätt som flera av utställningens konstnärer prövar ett rumsligt berättande där olika medier samspelar med betraktarens närvaro och rörelse för att bryta upp ett entydigt perspektiv. Man kan tillsjåttas tala om en utvidgad litteratur som får plats i rummet i samma bemärkelse som filmen har expanderat i filminstallationen.

En omtyckt metod hos utställningens konstnärer är rekonstruktion. Ett återskapande som kan beskrivas som en form av kunskapsakt, en väg att få tillgång till en verklighet som inte längre finns men även till det förhållande människor har till sin historia och tidens gång. Återanvändning och efterliknande utmanar idén om konstnärens originalitet. Alla berättelser upprepar alla tidigare, varje bild är lager av alla tidigare bilder. Flera av konstnärerna i utställningen använder sig av tidskrävande och ålderdomliga tekniker; i det förbrukade och överflödiga hittar man en möjlighet att uttrycka tiden och det förflutna. Samtidigt finns det i återanvändningen av gamla tekniker något som motsäger bilden av samtidens konst och litteratur som framtidsblickande och nyskapande. Påbudet att vara modern har ätits upp av historien.

Fascinationen för det förflutna syns inte bara i konsten utan har blivit allmän egendom. Den är del i en bredare populärkultur med historiska biografier, medeltidsveckor och tornerspel, likväl som i mer specialiserade subkulturer som rollspel där olika mer eller mindre autentiska epoker får utgöra fond för komplexa iscensättningar.

Vi samlar, arkiverar och återskapar det förflutna. Vi har, som Dubravka Ugresic skriver i sin essä i boken, *Att konfiskera minnet*, museifierats: vi bygger arkiv, museer och skapar stora databaser över det mesta. Samtidigt bär vi mindre och mindre minne inom oss själva; vi lär oss mycket lite utantill, vi memorerar inte dikter, pjäser, citat. Minnet har blivit externaliserat, en protes beroende av avancerad teknologi. I det expanderande kollektiva minne som utgörs av Internet är det också alltmer otidligt vad som är privat och publikt, sann och falsk historia. Vi lever inte längre med föreställningen om att det skulle finnas någon gemensam berättelse utan skapar alla våra egna biografier. Kanske kan man kalla den anakronistiska rekonstruktionen av det som varit för ett minnesarbete, en progressiv nostalgi som vägrar att glömma det förflutna. En akt av motstånd mot glömskan och mot upprättandet av idealiserade bilder av förlorade paradiser att utkämpa nya slag om. Som Dubravka Ugresic uppmärksammat har skapandet av ett storlaget förflutet ofta syftat till att få oss att glömma snarare än att minnas.

Sara Arrhenius

Against Time Bonniers Konsthall Sep 12 – Nov 25 2007

The beginnings of the *Against Time* exhibition lie in a curiosity as to why the art of today is so concerned with the past, with storytelling and with the experience of time. The predilection for the moving image and the rediscovery of artforms such as performance and their roots seems in many respects to reflect an interest in giving shape to time itself. And the time that art is reaching out for, as though in some never-ending grieving process, is the past. A past that through being repeated, experienced and staged in the space of the present has taken on an increasingly indeterminate state of belonging in time. Time seems to flow both forwards and backwards, and is transformed into a variety of narratives whose closeness to an authentic past feels less relevant than their aesthetic attraction. Anachronism's breach with the experience of faithfulness to a period, with the sense that our temporal space is a coherent one, has a radical impact. It disrupts the homogeneity of experienced time and shows how every staging

of the past is one of many narratives, and how it is always told from another place than the one where it took place. The use of the anachronistic is a re-creation that borrows features from the past so as to create a narrative about the elusive present.

The art being shown in the *Against Time* exhibition is an art that tells stories. But it is also an art that puts methods of storytelling to the test: how is continuity created, how is it broken down, are there other ways of telling? It is concerned with the way we create history through our narratives and with the function that the image and the reconstruction of the past performs in the present. The use of words and text has its own art history. And yet the artists participating in *Against Time* are not principally interested in the word or the text as image or object, but rather in literature and in literature's forms of narration. During the work on the exhibition, I noticed how some of the artists that I was interested in also worked as authors. This discovery marked the beginning of a conversation with Magnus Bergh, a publisher at Albert Bonniers Förlag, about how the crossover between visual art and literature is formulated in the contemporary moment, and how an

interest in re-creating the past and a play with representations of time is also evident in contemporary literature. This conversation was given concrete form in a book intended to constitute a part of the exhibition.

Ordinarily, the connection between an exhibition and an accompanying catalogue is simple. The catalogue is bound up with the exhibition, explaining and documenting it. Here, the relationship was to be formulated differently. The *Anachronisms* book was not to be a catalogue, but to function as a part of the exhibition. It was also to continue to be distributed outside the exhibition space through the conventional channels for literature. The contributions come from both artists and authors, with these roles overlapping in certain cases, in the same way as do the contributions that shift between text and image. The book also came to take on a special significance for me in the continued work on the exhibition. I was in a literal way interested in the potential of the book format: we read it, put it down, continue to read, re-read. Here, time is a prerequisite. The book and its invitation to the reader to give of their own time became an instrument for shattering the unity of time and space that an exhibition is often

understood to be, but actually rarely is. *Against Time* is an exhibition that takes time to experience, and which hopefully will get the visitor to return and re-experience certain works or the entire exhibition. One part of the idea is the programme of readings, discussions and lectures that is being run during the exhibition. The architecture devised for the exhibition by Klas Ruin, leaves a space for reading to occupy the heart of a labyrinthine series of rooms. It underscores the artists' play with time and history, and counteracts the Konsthall's transparency and clarity by using textiles to create darkness.

In her contribution to the book, Lotta Lotass writes about a literature in which a linear narrative is abandoned in favour of an architectonic one, in which the possibility of moving around in linguistic space allows for a shift of perspective. The mobile, prismatic writing finds correspondences in the way that several of the artists in the exhibition experiment with a spatial narrative, in which various media interact with the viewer's presence and movements, so as to dismantle an unambiguous perspective. We might perhaps simplify this and speak of an expanded literature that takes place in space, in the same sense as film has expanded into the film installation.

An approach favoured by the artists in the exhibition is reconstruction. A re-creation that can be described as a form of act of knowledge, as a way of gaining access to a reality that no longer exists, but also to the relationship that people have with their own history and with the passage of time. Recycling and imitation challenge the notion of the artist's originality. All narratives repeat all previous ones, every picture is a repository for all previous pictures. Several of the artists in the exhibition employ old-fashioned, time-consuming techniques; they find in the worn-out and the redundant a possibility for expressing time and the past. Simultaneously, there is something in the recycling of old techniques that is at odds with the image of contemporary art and literature as forward-looking and innovative. The injunction to be modern has been swallowed up by history.

Fascination with the past is not only evident in art, but has become public property. It is a part of a broader popular culture of historical biographies, medieval weeks and jousting tournaments, as well as of more specialised subcultures, such as role plays in which various more-or-less authentic epochs provide the basis for complex stagings. We collect the past, archive it and re-create

it. We have as Dubravka Ugresic writes in *The Confiscation of Memory* – her essay in the book – been musealised: we build archives, museums, and create large databases for most things. At the same time, we carry fewer and fewer memories within ourselves; we learn very little by heart, we do not memorise poems, plays or quotations. Memory has become externalised, a prosthesis that relies on advanced technology. In the expanding collective memory that is constituted by the Internet it is also increasingly unclear what is private and what is public, what is true history and what false. We no longer live with the idea that there should be a shared narrative, rather, all of us create our own biographies. Perhaps we can call the anachronistic reconstruction of what once existed a task of remembrance, a progressive nostalgia that refuses to forget the past. An act of resistance against forgetting, and against the setting up of idealised images of lost paradises over which to fight new battles. As Dubravka Ugresic has observed, the creation of a glorious past has often been done with the aim of getting us to forget, rather than to remember.

Sara Arrhenius

Translation Mike Garner

Medverkande konstnärer och verk

Texter Caroline Elgh
Vissa bilder kan vara detaljer och/eller beskurna.

Ulla von Brandenburg, *Stage II* [Scen II], 2007

Participating artists and works

Texts Caroline Elgh
Translation Mike Garner
Some of the images may be details and/or cropped.

Ulla von Brandenburg
Stage III [Scen III], 2007
Akrylfärg på vägg, ca 4,5x11x6x10 m
Med tillstånd av konstnären,
Produzentengalerie och Art:Concept

Ulla von Brandenburg arbetar med video, film, installationer, performance och teckning. Oavsett teknik innehåller hennes bildvärld ofta referenser från okulta föreställningar, teater, cirkus eller ovanliga medvetandetilstånd som hypnos. Väggmålningen *Stage III* är ett platsspecifikt verk för Bonniers Konsthall där ett foto från Strindberg-uppsättningen *Fadren* på Intima teatern i Stockholm 1908, varit konstnärens utgångspunkt. Bilden omformas och överförs till en stor målning som upptar fyra hela väggar och skildrar en psykologisk situation. Beträktaren befinner sig i ett okänt utrymme mellan en målad scen och en salong. Förbindelserna mellan litteratur, teater och bildkonst från olika tider förenas i målningen och skapar ett scenario öppet för tolkning. Ulla von Brandenburg bor och arbetar i Hamburg och Paris.

Ulla von Brandenburg
Stage III, 2007
Acrylic paint on wall,
app. 4.5x11x6x10 m
Courtesy of the artist,
Produzentengalerie and Art:Concept

Ulla von Brandenburg works with video, film, installations, performance and drawing. Regardless of the medium, her image world frequently contains references to occult ideas, the theatre, the circus, or to unusual states of consciousness, such as hypnosis. The mural painting *Stage III* is a site-specific work made for Bonniers Konsthall, for which a photograph of the Strindberg production *The Father* at Intima teatern in Stockholm 1908, provided the artist's starting point. The picture, now transformed and transposed onto a large painting that takes up four entire walls, depicts a psychological situation. The viewers find themselves in an unknown space in between a painted stage and an auditorium. The painting brings together links between literature, theatre and visual art from various eras, creating a scenario that is open to interpretation.

Ulla von Brandenburg lives and works in Hamburg and Paris.

Gerard Byrne
1984 and Beyond [1984 och senare], 2005-2006
3 DVD:er på LCD-monitorer,
20 ramade sv/v fotografier, 46x39 cm
Med tillstånd av konstnären, Lisson Gallery och Green on Red Gallery

Gerard Byrne använder video och fotografi för att ifrågasätta hur bilder konstrueras och förmedlas. Han är influerad av litteratur och teater och hans referensfält har en stor spännvidd, från populärmagasin från de senaste decennierna till den moderna dramatiken ikoner. Titeln på verket *1984 and Beyond* kommer från en intervju med några berömda science fiction-författare i tidskriften *Playboy* 1963. Författarna, bl a Robert Heinlein och Isaac Asimov, diskuterar världens framtid från 1984 och framåt utifrån ämnen som humanitet och sexualitet. Gerard Byrne iscensätter den skrivna intervjun som en film där skådespelare träder in i rollerna som författare. Filmen visas på tre monitorer tillsammans med en serie svartvita fotografier. Fotografierna ser ut att vara tagna runt 1963. I själva verket är bilderna tagna av konstnären och reflekterar vår tids bild av 60-talet. Gerard Byrne bor och arbetar i Dublin.

Gerard Byrne, *1984 and Beyond* [1984 och senare], 2005-2006

Marcel van Eeden, *The Death of Matheus Boryna* [Matheus Borynas död], 2006-2007

Marcel van Eeden
The Death of Matheus Boryna
[Matheus Borynas död], 2006-2007
38 ramade teckningar, penna på papper,
vardera 45x60 cm
Med tillstånd av Céline och Heiner Bastian och Galerie Bob van Orsouw

Marcel van Eedens konstnärskap kretsar kring bildvärlden före hans födelse 1965. Han tolkar de fotografier och texter han fastnat för under sina turer i antikaffärer, arkiv och bibliotek och tolkningarna sammanfogas sedan till teckningsserier av varierande längd. I *The Death of Matheus Boryna* berättas en osammanhängande och mörk historia om en målare som blir intresserad av hypnos genom en affär med en kvinna. Historien får till slut en oväntad upplösning. Marcel van Eedens serier är medvetet gåtfulla och bryter med en kronologisk berättarstruktur. Sammantagna utgör hans serier ett rekonstruerat arkiv av bilder från en förlorad tid.

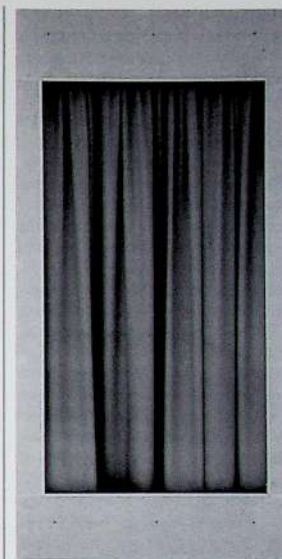
Marcel van Eeden bor och arbetar i Berlin.

Gerard Byrne
1984 and Beyond, 2005-2006
3 DVDs on LCD monitors,
20 framed bl/w photographs, 46x39 cm
Courtesy of the artist, Lisson Gallery and Green on Red Gallery

Gerard Byrne uses video and photography to interrogate the way that images are constructed and mediated. He has been influenced by literature and theatre, and has a very broad field of references, ranging from popular magazines of recent decades to the iconic modern playwrights. The title, *1984 and Beyond*, comes from an interview with some famous science-fiction writers published in *Playboy* magazine in 1963. The writers, including Robert Heinlein and Isaac Asimov, take up topics such as humanity and sexuality to discuss the future of the world from 1984 onwards. Gerard Byrne stages this written interview, which is transposed to a film in which the writers are played by actors. The film is shown on three monitors, together with a series of black-and-white photographs. The photographs look like they were taken around 1963. They are in fact new photographs taken by the artist, and reflect today's image of the 60s. Gerard Byrne lives and works in Dublin.

Annika von Hausswolff
Esoteric Forensic, 2007
Spånplatta, plexiglas, tyg,
180x200x30 cm, 90x180x30 cm
Med tillstånd av konstnären och
Galleri Andréhn-Schiptjenko

Annika von Hausswolff använde tidigt fotografi som medium för att visualisera framsidan av vår kulturs föreställningar om kvinnan. De iscensatta motiven omges av en tomhet där tiden tycks ha stannat. I de nya väggobjekten *Esoteric Forensic* intresserar hon sig för människans drömvärld och det omedvetna. Ett färgat draperi är inkapslat i ett slags tittskåp av behandlade spånkiv. I materialvalet finns en påminnelse om den mänskliga hudens skörhet där spånskivan, tyget och glaset får agera den hud som omsluter människan. På en gång robusta och gåtfulla väcker skåpen en mängd associationer: en scen innan pjäsen tar sin början, en gåtfull behållare för hemligheter, en replika av den typ av skrin man brukar förvara fotografier och blommor i på katolska gravar. Annika von Hausswolff bor och arbetar i Göteborg.

Annika von Hausswolff, *Esoteric Forensic*, 2007

Annika von Hausswolff
Esoteric Forensic, 2007
Plywood, Plexiglas, cloth,
180x200x30 cm, 90x180x30 cm
Courtesy of the artist and
Galleri Andréhn-Schiptjenko

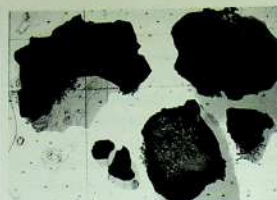
Annika von Hausswolff adopted photography early on as a medium for visualising the reverse side of our culture's conceptions about women. Her staged subjects are surrounded by an emptiness in which time seems to stand still. In her new wall objects, *Esoteric Forensic*, she focuses on the human dreamworld and the unconscious. A coloured curtain is encapsulated in a kind of peepshow box made of untreated sheets of chipboard. The choice of materials contains a reminder of the fragility of human skin, with the chipboard, cloth and glass acting as the skin that encloses the human being. Both robust and enigmatic at the same time, the box prompts a number of associations: a scene before the play begins, an enigmatic repository of secrets, a replica of the boxes that people put photographs and flowers in on Catholic graves.

Annika von Hausswolff lives and works in Gothenburg.

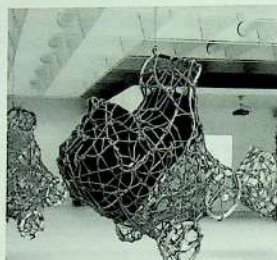
Johannes Heldén

Natural History [Naturhistoria], 2007
Datorprojektion från Flash-fil, buskar i blandteknik
Med tillstånd av konstnären

Johannes Heldén är verksam som konstnär, författare och musiker. Hans konst undersöker science fiction-kulturens mytologier samtidigt som han välorienterat och kärleksfullt använder science fiction-litteraturens språk i sina verk. Den interaktiva installationen *Natural History* är en icke-linjär berättelse i ett påhittat landskap som både byggs och projiceras på väggen. Beträktaren kan med hjälp av en mus navigera sig runt i en övrad omgiven av hav där varje 6 eller siffror som anger havsdyppet döljer ett textfragment. Texten är en del av geografien och genom att färdas i landskapet skapar betraktaren berättelsen som blir mer och mer tydlig ju fler textfragment som framträder. Johannes Heldén bor och arbetar i Stockholm.

Johannes Heldén, *Natural History* [Naturhistoria], 2007

Leif Holmstrand, *Barnvagnar* [Prams], 2005

Leif Holmstrand

Barnvagnar, 2005
Barnvagnar, plastrep
Med tillstånd av Malmö Konstmuseum

Leif Holmstrand är verksam som författare och konstnär. Han använder och kombinerar performance, foto, text, video och skulptur, ofta med inspiration från skräckfilmens estetik. Hans verk försöker utmana och tänja på kroppens biologiska och kulturella gränser och därmed ifrågasätta våra föreställningar om naturlighet och sexuell identitet. I installationen på Bonniers Konsthall hänger tre barnvagnar likt kongorer ner från taket. Inlindade i blått rep väntar de på sin förvandling samtidigt som de hålls snärda i sin egen fälla.

Leif Holmstrand bor och arbetar i Malmö.

Martin Karlsson

Friluftsmuseet Skansen, 2007
Ca 25 ramade sv/v fotografier, varierande dimensioner
Med tillstånd av konstnären och Brändström & Stene

Martin Karlssons konstnärliga verksamhet innefattar framför allt dokumentärt svart-vitt fotografi och film. De senaste åren har han arbetat med iscensättningar av olika historiska epoker på t ex museer och festivaler. Han har själv erfarenhet av historiska rollspel. På Skansen i Stockholm, världens äldsta friluftsmuseum, har konstnären på ett närmast etnografiskt vis fotograferat människor klädda i tidstypiska dräkter. De gamla husen och verkstäderna visar det gamla Sverige och fungerar i Martin Karlssons fall som fond för ett berättande där historia och nutid, funktion och föreställning smälter samman. Verket är producerat för utställningen. Martin Karlsson bor och arbetar i Stockholm.

Joachim Koester

Morning of the Magicians
[Magikernas morgon], 2005
10 fotografier, 68,3x80 cm, textskyltar
Med tillstånd av konstnären och Galleri Nicolai Wallner

Joachim Koester arbetar med fotografi, film, video, text och installationer som verkar i gränslandet mellan det dokumentära och det fiktiva. Hans verk har ofta en specifik plats eller historisk händelse som utgångspunkt och vilar på en omfattande research. Fotoserien *Morning of the Magicians* är en berättelse om det okulta och det obskyra och utgår från platsen Cefalù på Sicilien, en f d fiskarby som nu är en snabbväxande turistort. Det centrala i berättelsen är den mytomspunne esoterikern Aleister Crowley, som på 1920-talet kom till Cefalù med sitt sällskap. Deras tillvaro på ön omgäddades av skandalösa rykten om orgier och okultism som överlevt det förfallna huset. Resan till Sicilien och letandet efter huset är en resa tillbaka i tiden och en rekonstruktion av ett stycke bortglömd historia mitt i turistparadiset. Joachim Koester bor och arbetar i Köpenhamn och New York.

Robert Kuśmirowski

The Crypt [Kryptan], 2007
Silikon, polyetermassa, tyg, trä, metall, klister, färg mm.
Med tillstånd av konstnären och Johnen + Schöttle

Robert Kuśmirowski är känd för sina tidskrävande iscensättningar av platser ur det förgångna. Dessa platser överförs och kombineras med det nutida och tycks befinna sig i ett tillstånd av illusorisk tidlöshet. I installationen *The Crypt* ligger en ung mans balsamerade kropp i en krypta under jord. Någon har gått en för tidig död till mötes och blivit begravd i enlighet med en möjlig framtida begravningskultur. Det är konstnären själv som avlidit endast 33 år gammal. De återgivna detaljerna som är en del av sceneriet har avbildats för hand av enkla material som silikon, tyg och klister. Verket reflekterar kring ett individuellt och kollektivt förhållande till såväl historia som framtid. *The Crypt* är specifikt skapad för utställningen. Robert Kuśmirowski bor och arbetar i Lublin, Polen.

Johannes Heldén

Natural History, 2007
Computer projection from Flash file, bushes in mixed media
Courtesy of the artist

Johannes Heldén works as an artist, writer and musician. His art investigates mythologies in science-fiction culture, while he also makes well-informed, affectionate use of the language of science-fiction literature. His interactive installation *Natural History* is a non-linear narrative set in an invented landscape that is both physically constructed and projected onto the wall. The viewer uses a mouse to navigate in an archipelago surrounded by sea, with a mouse click on one of the islands or on one of the figures that show the depth of the water revealing a fragment of text. The text is a part of the geography, and by travelling around the landscape the viewer creates the narrative that increasingly gains in clarity as more text fragments appear. Johannes Heldén lives and works in Stockholm.

Leif Holmstrand

Barnvagnar [Prams], 2005
Prams, plastic rope
Courtesy of Malmö Art Museum

Leif Holmstrand works as a writer and artist. He uses and combines various modes of expression: performance, photography, text, video and sculpture, often drawing his inspiration from the horror-film aesthetic. His works challenge and extend the body's biological and cultural limits, thus calling into question our notions of naturalness and sexual identity. In his installation at Bonniers Konsthall three prams hang from the ceiling like cocoons. Wrapped in blue rope they await their metamorphosis, while at the same time being caught in their own trap.

Leif Holmstrand lives and works in Malmö.

Martin Karlsson

Friluftsmuseet Skansen
[The Open-Air Museum Skansen], 2007
App. 25 framed bl/w photographs, dimensions variable
Courtesy of the artist and Brändström & Stene

Martin Karlsson's art primarily consists of black-and-white documentary photographs and films. In recent years, he has worked with stagings of various historical epochs, for example, with museums and festivals. He has personal experience of historical role play. At Skansen in Stockholm – the world's oldest open-air museum – he has adopted an almost ethnographic approach to photographing people in period costume. The old buildings and workshops show historical Sweden, while for Martin Karlsson they serve as a basis for a narrative in which history and the present, function and idea, merge. This work has been produced for this exhibition. Martin Karlsson lives and works in Stockholm.

Joachim Koester

Morning of the Magicians, 2005
10 photographs, 68.3x80 cm, text signs
Courtesy of the artist and Galleri Nicolai Wallner

Joachim Koester works with photography, film, video, text and installations that occupy the borders between the documentary and the fictitious. His works frequently take a specific place or historical event as their starting point and are based on extensive historical research. The series of photographs *Morning of the Magicians* is a tale of the occult and the obscure, and is based on a place called Cefalù in Sicily, a former fishing village and now a rapidly growing tourist resort. At the centre of the series is the mythical figure of the esotericist Aleister Crowley, who came to Cefalù with his entourage in the 1920s. Their presence on the island was surrounded by scandalous rumours of orgies and occultism, rumours that outlived the dilapidated house. The journey to Sicily and the search for the house is a journey back in time and a reconstruction of a piece of lost history in the middle of a tourist paradise. Joachim Koester lives and works in Copenhagen and New York.

Robert Kuśmirowski

The Crypt, 2007
Silicon, polyeterpaste, textiles, wood, metal, glue, paint etc
Courtesy of the artist and Johnen + Schöttle

Robert Kuśmirowski is known for his meticulous stagings of places from the past. These places are transposed into and combined with the present, apparently existing in a state of illusory timelessness. In the installation *The Crypt*, the embalmed body of a young man is laid out in an underground crypt. Someone has met an untimely death and been entombed in accordance with the rites of some future burial culture. This is the artist himself, who has passed away at only 33 years of age. The depicted details, which are an integral part of the scene, have been rendered by hand out of common materials such as silicone, cloth and glue. The work reflects on individual and collective attitudes to history and the future. *The Crypt* has been created specifically for this exhibition. Robert Kuśmirowski lives and works in Lublin, Poland.

Martin Karlsson, *Friluftsmuseet Skansen* [The Open-Air Museum Skansen], 2007

Joachim Koester, *Morning of the Magicians* [Magikernas morgon], 2005

Ján Mančuška

20 Minutes After [20 minuter senare], 2006
Stålvajrar, bokstäver, glödlampa, väggtext, varierande dimensioner
Med tillstånd av konstnären, Andrew Kreps Gallery och Meyer Riegger Galerie

Ján Mančuška skapar rumsliga installationer som ofta inkluderar text och film, men han arbetar även med performance. Han utgår gärna från en berättelse ur sitt liv. I *20 Minutes After* hänger rader av ord i vajrar över rummet. En ljuskälla lyser upp metallbokstäverna och kastar skuggor på väggen bakom. Skuggskriften fyller i tomrummen i en handskriven väggtext där en sann berättelse återges. Konstnären berättar om sin mammas reaktion när hon fick beskedet att hennes pappa låg döende efter att ha fått en stroke. I all sin sorg gick hon ut i staden för att göra sina dagliga ärenden, men känslan av att ingen förstod henne infann sig. Först senare insåg hon att hon talat ryska, ett barndomsspråk hon sedan länge glömt. Ján Mančuška skriver om och återberättar historien ur sitt perspektiv där tid, minne och språk smälter samman. Ján Mančuška bor och arbetar i Prag och Berlin.

Melvin Moti

The Black Room
[Det svarta rummet], 2005
16 mm-film på DVD, 28 min
Med tillstånd av konstnären

Melvin Moti arbetar med film och utgår från historiska händelser. I *The Black Room* iscensätter konstnären en intervju med den franske surrealist Robert Desnos där han talar om sina erfarenheter av automatisk skrift. I början av 1920-talet utvecklade Desnos en teknik där han kunde försätta sig själv i hypnos och berätta historier i sitt halvslumrande tillstånd. Snart blev tillståndet ett farligt beroende och praktiken av automatisk skrift kom att avslutas. I Melvin Motis rekonstruerade intervju berättar Desnos öppenlydligt om sina upplevelser. Titeln *The Black Room* kommer ursprungligen från en villa i Italien där en romersk freskmålning hittades 1920. Kameran sveper långsamt över den svarta målningen och skapar en synvillia som konstnären förbinder med Desnos mest hypnotiska tillstånd. Trots att verket är en film spelar ljudet en huvudroll vilket ruckar på våra föreställningar om ögats privilegierade plats i konsten. Melvin Moti bor och arbetar i Rotterdam.

Ján Mančuška, *20 Minutes After* [20 minuter senare], 2006

Lina Selander, *Timmarna som rymmer formen* (ett par dagar i Portbou) [The Hours That Hold the Form (A Couple of Days in Portbou)], 2007

Lina Selander

Timmarna som rymmer formen
(ett par dagar i Portbou), 2007
Video-loop 15 min, ljud-loop 14 min,
projektionsduk, rullbandsspelare,
högtalare, stolar, rack
Med tillstånd av konstnären

Lina Selander arbetar främst med rörliga bilder i film och video, men också med ljud och text. Hennes metod är ofta tvärvetenskaplig där ämnen som tid, minnen och tvång behandlas i en stram form. Den nya installationen *Timmarna som rymmer formen* (ett par dagar i Portbou) är en fragmentarisk historia om exil, flyktingskap och gränser där historiska händelser möter samtiden. Bildmaterialet är filmat i den spanska gränstaden Portbou där filosofen Walter Benjamin tog sitt liv 1940. I arbetet söker Lina Selander en gräns som utforskas både dokumentärt och abstrakt i gränsen mellan historia och nutid, mening och tystnad. Lina Selander bor och arbetar i Stockholm.

Johan Thurfjell

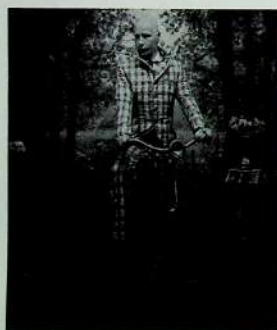
Tillbakablick (som om det varit en övning), 2003
Modell på bockar, lampor,
efterlyssande färg, 120x100x70 cm
Med tillstånd av konstnären och
Galerie Nordenhake

Johan Thurfjells konstnärskap präglas av historieberättande. I medier som skulptur, teckning och text konstruerar han ofta modeller och mindre installationer med en flerskiktad narrativ struktur. Verket *Tillbakablick* (som om det varit en övning) är en modell av en flygplats som byggts upp på en skiva stående på två träbsockar. Texten skriven ovanpå skivan blir en integrerad del i verket helhet och beskriver på ett poetiskt och personligt plan minnet av ett känsloladdat avsked. Texten kan enbart läsas i mörker då den är skriven med efterlyssande färg. Två lampor tänds och släcks med en minuts intervall och i mörkret framträder texten som i ljuset är osynlig. Beträktaren kastas in och ut ur två olika världar; den lyriskt berättande och den ödsligt stumma. Johan Thurfjell bor och arbetar i Stockholm.

Per Wizén

The Hunt [Jakten], 2002-2005
Cibachrome från papperscollage,
140x380 cm
Med tillstånd av Stockholms stad/
Konstanslet och Brändström & Stene

Per Wizéns bildvärld kretsar framför allt kring italienska mästare som Caravaggio och da Messina. Maktspel, mörker och hot är ett genomgående tema. Genom att klippa itu reproduktioner av målningar från konstböcker och foga dem samman till nya bilder skriver Per Wizén om konsthistorien. *The Hunt* utgår från 1400-talsmålaren Paolo Uccellos verk med samma namn. Genom ett tidskrävande collagearbete för hand rekonstruerar och återanvänder Per Wizén Uccellos målning och förvandlar en livlig jaktscen till en öde plats där betraktaren står ensam i skogen. Titeln är fortfarande *The Hunt*, men det här är en annan version skapad nästan 600 år senare. Tidsperspektivet blir synligt såväl i metod som i material. Per Wizén bor och arbetar i Malmö.

Robert Kuśmirowski, *Photoservice for People* [Fotoservice för folket], 2005

Melvin Moti, *The Black Room* [Det svarta rummet], 2005

Ján Mančuška

20 Minutes After, 2006
Steel wires, letters, light bulb, wall text, variable dimensions
Courtesy of the artist, Andrew Kreps Gallery and Meyer Riegger Galerie

Ján Mančuška creates spatial installations that frequently include text and film, but he also works with performance. He often starts from a narrative taken from his own life. In *20 Minutes After* rows of words hang on wires in the air. A light illuminates the metal letters, casting shadows onto the wall behind them. The shadow writing fills in the gaps in a handwritten text on the wall, which relates a true story. The artist is telling us about his mother's reaction on hearing that her own father lay dying after a stroke. In her grief, she went out into the town to do her daily errands, but she began to get a feeling that no one understood her. It was only later that she realised that she had been speaking Russian, a language of her childhood that she since long had forgotten. Ján Mančuška rewrites and retells the story from his own perspective, in which questions about time, memory and language merge. Ján Mančuška lives and works in Prague and Berlin.

Melvin Moti

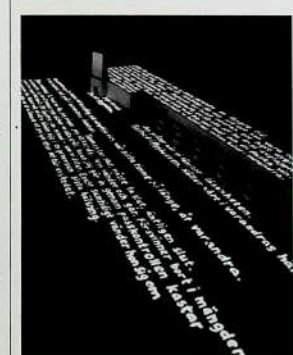
The Black Room, 2005
16 mm-film on DVD, 28 mins
Courtesy of the artist

Melvin Moti works with films and takes his point of departure in specific historical events. In *The Black Room* he stages an interview with the French surrealist Robert Desnos, in which he talks about his experiences of automatic writing. At the beginning of the 1920s, Desnos developed a technique by which he could put himself under hypnosis and tell stories in his semi-somnolent state. Soon, the situation turned into a dangerous dependency, and the practice of automatic writing was abandoned. In Melvin Moti's reconstructed interview Desnos speaks frankly about what happened. The title *The Black Room* comes originally from a villa in Italy where a Roman fresco painting was discovered in 1920. A camera pans slowly over the black painting and creates an optical illusion, which the artist associates with Desnos in his most hypnotic state. Despite the fact that the work is a film, sound plays a major role here, one that alters our notions of the privileged place of the eye in art. Melvin Moti lives and works in Rotterdam.

Lina Selander

Timmarna som rymmer formen
(ett par dagar i Portbou)
[The Hours That Hold the Form
(A Couple of Days in Portbou)], 2007
Video loop 15 mins, sound loop 14 mins,
projection screen, reel to reel tape recorder, loud speakers, chairs, rack
Courtesy of the artist

Lina Selander primarily works with moving images in film and video, but also with sound and text. Her method is frequently an interdisciplinary one, in which subjects such as time, memory and compulsion are portrayed in austere forms. Her new installation, *Timmarna som rymmer formen* (ett par dagar i Portbou), is a fragmentary story about exile, refugeehood and borders, in which historical events meet the present. The image material has been filmed in the Spanish border town of Portbou, where the philosopher Walter Benjamin took his own life in 1940. Here Lina Selander is seeking a boundary line, which she explores both documentarily and abstractly, in the grey zone between history and the present, between meaning and silence. Lina Selander lives and works in Stockholm.

Johan Thurfjell, *Tillbakablick* (som om det varit en övning) [Looking Back (As Though it Was a Rehearsal)], 2003

Per Wizén, *The Hunt* [Jakten], 2002-2005

Johan Thurfjell

Tillbakablick (som om det varit en övning)
[Looking Back (As Though it Was a Rehearsal)], 2003
Model on trestles, lamps, luminous paint,
120x100x70 cm
Courtesy of the artist and
Galerie Nordenhake

Johan Thurfjell's artistic work is permeated by storytelling. He often uses media such as sculpture, drawing and text to construct models and small installations with multi-layered narrative structures. *Tillbakablick* (som om det varit en övning) consists of a model of an airport that has been built on a board set on two wooden trestles. The text written above the board becomes an integral part of the work as a whole, and describes on a poetic and personal level the memory of an emotionally charged departure. The text can only be read in the dark, since it is written in luminous paint. Two lamps are switched on and off at one-minute intervals, and when it is dark we can see a text that is invisible in the light. The viewer is thrust in and out of two different worlds: the lyrically narrative and the desolately mute.

Johan Thurfjell lives and works in Stockholm.

Ulrika Minami Wärmeling

Baby the Stars Shine Bright
[Namnet på ett japanskt klädmärke i
Gothic Lolita-stil – Stjärnorna lyser så
starkt], 2005
Olja på duk, 125x100 cm,
The Church Lies in Shadows
[Kyrkan skuggas], 2005
Olja på duk, 125x100 cm
The Light Has Frozen Over
[Ljuset har frusit till is], 2005
Olja på duk, 125x100 cm
Alla ur serien *Les Pièces Noires*
Med tillstånd av Galleri Charlotte Lund,
Larsen Collection, Jan Ström och Pontus
Bonnier

Ulrika Minami Wärmings måleri har kretsar
av människor som motiv. Hon inspireras av
1800-talets porträttmåleri, men istället för
att avbilda samhällets privilegierade grupper
porträtterar hon människor från samtida
subkulturer. I serien *Les Pièces Noires* intres-
serar hon sig för så kallade "Gothic Lolitas"
och romantiska Gother. I den här subkul-
turens lek med konstruktionen av identitet
speglas också konstnärens intresse för hur vi
i vår kultur begränsar människans möjlighet

Ulrika Minami Wärmeling
Baby the Stars Shine Bright [Stjärnorna lyser så
starkt], 2005

att skapa sitt eget jag och sin könsidentitet.
I målningen *Baby the Stars Shine Bright*
sitter konstnären själv modell tillsammans
med sin fru.
Ulrika Minami Wärmeling bor och arbetar i
Stockholm.

Per Wizén

The Hunt, 2002-2005
Cibachrome from paper collage,
140x380 cm
Courtesy of the The City of Stockholm/
Arts Council and Brändström & Stene

Per Wizén's visual world is primarily centred
on Italian masters such as Caravaggio and
da Messina. Power plays, darkness and menace
are a pervasive theme. By taking reproduc-
tions of painting from art books, cutting
them up, and joining them together again to
make new images, Per Wizén creates a
re-writing of art history. *The Hunt* originates
in the 15th-century painter Paolo Uccello's
work of the same name. With the aid of
meticulous collage work done by hand Per
Wizén reconstructs and recycles Uccello's
painting, transforming a vibrant hunting
scene into a deserted spot where the viewer
stands alone in the forest. The title is still
The Hunt, but this is a different version
created almost 600 years later. The time
perspective becomes visible both in the
method and in the material.

Per Wizén lives and works in Malmö.

Ulrika Minami Wärmeling

Baby the Stars Shine Bright, 2005
Oil on canvas, 125x100 cm
The Church Lies in Shadows, 2005
Oil on canvas, 125x100 cm
The Light Has Frozen Over, 2005
Oil on canvas, 125x100 cm
All from the series *Les Pièces Noires*
Courtesy of Galleri Charlotte Lund,
Larsen Collection, Jan Ström and Pontus
Bonnier

Ulrika Minami Wärmeling's paintings have
human social groupings as their subject. She
is inspired by 19th-century portrait painting,
but instead of depicting the privileged, she
portrays people from contemporary sub-
cultures. In her *Les Pièces Noires* series she
focuses on 'Gothic Lolitas' and romantic
Goths. The way this subculture plays with
the construction of identity mirrors the
artist's own concern with the way that our
culture sets limits on people's scope for
creating both self and gender identity. In the
painting *Baby the Stars Shine Bright* the
artist herself sits as a model together with
her wife.

Ulrika Minami Wärmeling lives and works in
Stockholm.

Anakronismer

Sv/v tryck, bild, text, svenska och
engelska, 384 sidor
Medverkande: Sara Arrhenius,
Magnus Bergh, Ulla von Brandenburg,
Gerard Byrne, Marcel van Eeden, Annika
von Hausswolff, Johannes Heldén, Leif
Holmstrand, Martin Karlsson, Fabian
Kastner, Joachim Koester, Robert
Kuśmirowski, Lotta Lotass, Ján
Mancúška, Melvin Moti, Gerald Murnane,
Lina Selander, Marie Silkeberg, Johan
Thurfjell, Dubravka Ugresic, Per Wizén,
Ulrika Minami Wärmeling

Antologin *Anakronismer* är ett möte mellan
20 bildkonstnärer och författare som på
olika sätt arbetar med historia, historiebe-
rättande och tid. I samtidens konst och
litteratur finns en fascination för att åter-
vända till det förlutna. Ett förflutet som
omtolkas och får nya betydelser genom
kreativa om- och nyckrivningar. I bokens
essäer, dikter och bilder berör de medverkan-
de hur vi uppfattar tid, hur vi skapar historia
och vilken funktion rekonstruktionen av det
förlutna fyller i samtidens kultur.

Anachronisms

Bl/w print, image, text, Swedish and
English, 384 pages
Contributors: Sara Arrhenius,
Magnus Bergh, Ulla von Brandenburg,
Gerard Byrne, Marcel van Eeden, Annika
von Hausswolff, Johannes Heldén, Leif
Holmstrand, Martin Karlsson, Fabian
Kastner, Joachim Koester, Robert
Kuśmirowski, Lotta Lotass, Ján
Mancúška, Melvin Moti, Gerald Murnane,
Lina Selander, Marie Silkeberg, Johan
Thurfjell, Dubravka Ugresic, Per Wizén,
Ulrika Minami Wärmeling

The anthology *Anachronisms* is an encounter
between 20 visual artists and writers who,
in their different ways, work with history,
storytelling and time. There is a fascination
about returning to the past in contemporary
art and literature. A past that is reinter-
preted and given new meanings through crea-
tive rewritings and new writings. In the es-
says, poems and pictures in the book the
contributors touch upon how we experience
time, how we create stories and what func-
tion the reconstruction of the past fills in
contemporary culture.

Utställning Exhibition

Curator Curator Sara Arrhenius
Projektledare Project Manager Mattias Givell, Camilla Larsson
Assisterande curator Assistant Curator Caroline Elgh
Utställningsarkitektur Exhibition Architecture Klas Ruin, SPRIDD AB; Per Hall (assisterande/assistant)
Utställningsassistenter Exhibition Assistants Martin Bergh, John Rydberg
Chefstekniker Chief Technician Johan von Geijer
Tekniker Technicians Katarina Lundgren, Ola Marklund, Sara Nilsson, Niklas Seglevi, Erika Sjöberg, Dan Spegel,
Dan Svensson, Richard Svensson, Erik Wijkström, Malin Pettersson Öberg
Pressarbete, administration Press, administration Ulrika Flink, Louise Nilsson
Praktikant Trainee Alida Ivanov
Översättning Translation Rod Bradbury, Mike Garner, Hans Olsson, Angela Barnett-Lindberg, Astrid Trotzig, Valdemar Wigors
Grafisk illustration Graphic Illustration Mikael Kangas
Tryck Printing Jernströms Offset, Stockholm
Läsrum Reading Room Martin Bergh, Caroline Elgh
Guider Guides Tanja von Dahlen, Alessandra Di Pisa, Mattias Enström, Gunilla Nordström
Vårdar Gallery Hosts Maria Andersson, Lisa Boström, Anna Henriksson, Petter Johannisson,
Noak Lönn, Karin Lindh, Kajsa Pontén, Dan Spegel, Erik Wijkström

Publikation Publication

Redaktörer Editors Sara Arrhenius, Magnus Bergh
Projektledare Project Manager Mattias Givell
Assisterande redaktörer Sub Editors Sofia Curman, Caroline Elgh
Översättning Translation Rod Bradbury, Mike Garner, Johannes Göransson, Celia Hawkesworth, Henning Koch, Anders
Kreuger, Riika Lesser, Angela Barnett-Lindberg, Frank Perry, Peter Samuelsson, Astrid Trotzig, Djordje Zarkovic
Korrektur engelska Proof Reading English Angela Barnett-Lindberg
Omslag Cover Mikael Kangas
Inlägga Insert Jan Biberg
© Albert Bonniers Förlag och respektive författare och konstnärer 2007
© Albert Bonniers Förlag and the authors and the artists 2007
ISBN 978-91-0-011606-4

Tack till Thanks to Bibendum, Clarion Hotel, MTAB,
Culture Ireland, Danska Kunstrådet Danish Arts Council, Mondriaan Stichting Mondriaan Foundation,
Polska institutet The Polish Institute, Tjeckiska centret The Czech Centre, Tysklands ambassad The German Embassy

culture ireland
cultur éireann

KUNSTRÅDET
Danish Arts Council

Polska
institutet

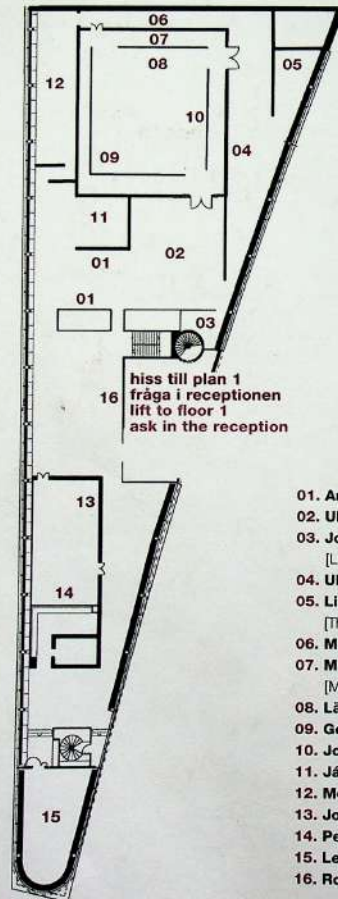
TJECKISKA CENTRET
ČESKÉ CENTRUM

Deutsche Botschaft
Stockholm
Tyska Ambassaden
Stockholm

För information om konsthallen, kommande program och nyhetsbrev www.bonnierskonsthall.se
For information about the Konsthall, upcoming program and newsletters www.bonnierskonsthall.se

MOT TIDEN

12.09 – 25.11 2007

- 01. **Annika von Hausswolff**, *Esoteric Forensic*, 2007
- 02. **Ulla von Brandenburg**, *Stage III* [Scen III], 2007
- 03. **Johan Thurfjell**, *Tillbakablick* (som om det varit en övning)
[Looking Back (As Though it Was a Rehearsal)], 2003
- 04. **Ulrika Minami Wärmling**, från serien from the series *Les Pièces Noires*, 2005
- 05. **Lina Selander**, *Timmarna som rymmer formen* (ett par dagar i Portbou)
[The Hours That Hold the Form (A Couple of Days in Portbou)], 2007
- 06. **Martin Karlsson**, *Friluftsmuseet Skansen* [The Open-Air Museum Skansen], 2007
- 07. **Marcel van Eeden**, *The Death of Matheus Boryna*
[Matheus Borynas död], 2006-2007
- 08. **Läsrums Läsrum Reading Room**
- 09. **Gerard Byrne**, *1984 and Beyond* [1984 och senare], 2005-2006
- 10. **Joachim Koester**, *Morning of the Magicians* [Magikernas morgon], 2005
- 11. **Ján Mančuška**, *20 Minutes After* [20 minuter senare], 2006
- 12. **Melvin Moti**, *The Black Room* [Det svarta rummet], 2005
- 13. **Johannes Heldén**, *Natural History* [Naturhistoria], 2007
- 14. **Per Wizén**, *The Hunt* [Jakten], 2002-2005
- 15. **Leif Holmstrand**, *Barnvagnar* [Prams], 2005
- 16. **Robert Kuśmirowski**, *The Crypt* [Kryptan], 2007 (plan 1/floor 1)

Bonnierskonsthall

Torsgatan 19, 113 90 Stockholm. Ons/Wed 11 – 20, Tor/Thu – Sön/Sun 11-17. T +46 8 736 42 48. www.bonnierskonsthall.se